

INFOBLAD AS SIKB 3000

Documenten voor beter laboratoriumwerk

Het aanpakken van bodemverontreiniging bestaat uit een reeks activiteiten, waarvan de analyse van veldmonsters (grond, waterbodem of grondwater) een belangrijke bron van informatie vormt. De analyseresultaten staan, met de gegevens vanuit het veldwerk, centraal bij het opstellen van het advies door de bodemadviseur. Het is belangrijk dat de analyse goed gebeurt en daarom zijn er regels voor een goede uitvoering. De spelregels voor de laboratoriumanalyse voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek zijn uitgewerkt in AS SIKB 3000. Dit infoblad geeft antwoord op een aantal veel gestelde vragen over dit accreditatieschema (AS).

Waarom zijn goede analyses zo belangrijk?

Het resultaat en een laboratoriumanalyse heeft in elk bodemonderzoek een belangrijke rol. Voor veel partijen heeft het getalsmatige resultaat een grote betekenis. Belangrijker is misschien nog wel dat dit resultaat wordt getoetst aan de wettelijke normwaarden, waardoor het vaak voor een belangrijk deel bepalend is voor wat er na het onderzoek moet gebeuren. Het is algemeen bekend dat het nauwkeurig uitvoeren van analyses vakwerk is. Daarom is vastgelegd aan welke eisen de uitvoering van laboratoriumonderzoek moet voldoen. Dat is gedaan in AS SIKB 3000 en een aantal daarbij horende protocollen.

Laboratoria die analyses uitvoeren volgens deze eisen laten zien dat zij kwaliteit serieus nemen. Zij kunnen een accreditatie verkrijgen, die de inhoudelijke basis vormt voor een door de overheid af te geven erkenning. In de meeste gevallen mogen alleen daarvoor erkende laboratoria analyses voor milieuhygiënisch bodemonderzoek uitvoeren in Nederland. De taakgroep Bodem+ van SenterNovem verleent deze erkenning en houdt de lijst met erkende laboratoria bij (www.senternovem.nl/bodemplus). Meer informatie over het systeem van accreditatie en erkenning ('Kwalibo') kunt u vinden in het Infoblad 'Juridische aspecten' en in het dossier Kwalibo op www.sikb.nl.

Kortom, AS SIKB 3000 is een set documenten voor een goede analyse van grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek en vormt daarmee samen met de veldgegevens de basis voor een goed onderbouwd advies.

Voor wie is AS SIKB 3000 van belang?

Voor verschillende partijen is AS SIKB 3000 een bruikbare set documenten, maar voor elk daarvan op een andere manier:

- opdrachtgevers kunnen erin zien wanneer laboratoria het moeten hanteren en wat het inhoudt dat een laboratorium analyses onder erkenning uitvoert;
- voor laboratoria is het een richtlijn voor een goede en nauwkeurige uitvoering en daarmee bruikbaar bij het voorkómen van fouten;
- voor de Raad voor Accreditatie is het de basis voor de toetsing van de uitvoering van de analyses door geaccrediteerde laboratoria;
- het bevoegde gezag kan met het systeem van accreditatie en erkenning efficiënter beoordelen of analyses goed worden uitgevoerd en of wordt voldaan aan de wettelijke eisen.

Wat staat waar?

De uitvoeringseisen zijn verdeeld over het basisdocument, AS SIKB 3000, en de daarbij horende protocollen. AS en protocollen bij elkaar vormen één zogenoemd accreditatieschema. Binnen dit schema beschrijven de protocollen de technische uitvoeringseisen. Zie ook het overzicht bovenaan de volgende pagina. Denk hierbij aan eisen aan:

- werkwijze, bijvoorbeeld referentiemethoden en verplichte onderdelen;
- de te leveren prestaties, zoals reproduceerbaarheid en rapportagegrenzen. Deze laatste eisen zijn, per type analyse, opgenomen in de zogenoemde prestatiebladen, die de kern van elk protocol vormen.

Binnen het accreditatieschema beschrijft het basisdocument de algemene kwaliteitseisen. Dit zijn bijvoorbeeld eisen aan de het proces binnen het bedrijf (zoals uitvoering en regels gebruik keurmerk), de interne kwaliteitscontrole, validatie en gelijkwaardigheidsonderzoek, functiescheiding en de manier waarop de accreditatie-instelling de uitvoering toetst.

Functiescheiding: het Besluit bodemkwaliteit schrijft voor dat het laboratorium de analyses onafhankelijk van de opdrachtgever moet uitvoeren. Dit kan door externe functiescheiding.

Accreditatieschema 'Laboratoriumanalyse voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek'		
AS SIKB 3000 <i>Alleen te gebruiken samen met:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Interpretatiedocument 	protocol 3001	Conserveringsmethoden en conserveringstermijnen voor milieumonsters inclusief validatie
	protocol 3010 t/m 3090	Laboratoriumanalyses voor grondmonsters
	protocol 3110 t/m 3190	Laboratoriumanalyses voor grondwatermonsters
	protocol 3210 t/m 3290	Laboratoriumanalyses voor waterbodemonsters

Zie voor details over de indeling van de protocollen figuur in AS SIKB 3000.

Waarvoor geldt AS 3000 en waarvoor niet?

- wel voor de laboratoriumanalyse van grond-, waterbodem- en grondwatermonsters uit veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek, niet voor de laboratoriumanalyse van monsters uit veldwerk bij andere typen onderzoek;
- niet voor processen vóór de analyse, zoals de vraagstelling, het onderzoeksvoorstel, het veldwerk en het transport en opslag voor overdracht aan het laboratorium;
- niet voor processen ná de analyses, zoals de interpretatie van analyse- en veldwerkresultaten en advies;
- niet voor de analyse van monsters voor partijkeuringen onder het Besluit bodemkwaliteit. Hiervoor gelden andere regels. Zie hiervoor het infoblad over AP04.

Met welke andere richtlijnen moet ik rekening houden?

- monsters uit het veldwerk moeten worden geanalyseerd door een laboratorium dat is geaccrediteerd voor AS SIKB 3000. In het daarbij horende protocol 3001 staan eisen aan de conservering van monsters waar ook de veldwerker rekening mee moet houden;
- de aangeleverde monsters komen uit veldwerk dat moet worden uitgevoerd volgens de eisen uit BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen of de eisen uit AS SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen of NEN-normen;
- monsters voor partijkeuringen moeten worden geanalyseerd door een laboratorium dat is geaccrediteerd voor AP04.

Waar vind ik meer informatie?

Dit infoblad geeft de belangrijkste informatie over AS SIKB 3000, maar het is niet volledig. Algemene informatie over kwaliteitsborging en de relatie met de regelgeving staat in het infoblad 'Werken met documenten van SIKB'. Daarnaast zijn de in dit infoblad genoemde documenten integraal te downloaden van de website van SIKB, www.sikb.nl. Daar vindt u ook een toelichting op veel gebruikte begrippen.

Documenten bodemonderzoek en -sanering		
Analyses	Activiteit op locatie	Bevoegd gezag
AS 3000	BRL 2000 of AS 2000	Normblad 8001 en 8002 Handreiking a.b.h. en HUM Wbb
	BRL 5000	
	BRL 6000	
	BRL 7000	
	BRL 7500	
	BRL 7600	

